

Svar på interpellation – Om ungdomsarbetslösheten i Tranås

Jag tror på Tranås och arbetslinjen

Moderaterna är partiet för de som jobbar, vill jobba och för de som har jobbat. Det ska alltid löna sig bättre att jobba än att gå på bidrag. Skatten på arbete ska sänkas och det ska säkerställas att bidrags- och transfereringssystemet främjar arbetslinjen.

Jag som kommunalråd följer naturligtvis vår kommuns utveckling noggrant på många nivåer och dagligen agerar vi ihop med våra samarbetspartier och vårdar det förtroende vi fått från väljarna. Viktigt är dock att många parametrar har vi själva svårt att styra över så som kriget i Ukraina, oroligheterna i Mellanöstern, ny president i USA, inflation, höga räntor, hot om ny lågkonjunktur mm. Vår kommun har dessutom drabbats av några stora varsel vilket främst drabbat yngre och personer som tidigare stått långt ifrån arbetsmarknaden. Denna osäkerhet som implementeras kring framtidstro ser vi redan nu i antalet lediga bostadsrätter och det låga intresset för dessa.

Men hur ser ansvarsfördelningen utifrån i de frågor som interpellanten lyfter:

Staten har det politiska arbetsmarknadsansvaret och delegerar huvudansvaret för insatser mot arbetslöshet till Arbetsförmedlingen. Regeringen ger Arbetsförmedlingen uppdrag både löpande och i ett regleringsbrev. Regleringsbrev är det beslut som regeringen utfärdar varje år för att styra verksamheten i en myndighet.

Tranås kommun har alltså i denna kontext inget ansvar för kring de frågor som lyfts men här hittar vi en gråzon. För vår kommuns och våra kommunmedlemmars välbefinnande vill vi se en låg arbetslöshet, fler som är i egenförsörjning men också ett starkare skatteunderlag som mycket viktiga områden. Att vi som kommun ska ha ett gott samarbete med Arbetsförmedlingen och synkronisering av insatser är alltid av största vikt.

Kommunernas uppdrag är istället kopplat till (och vi ska inte/ får inte ta över Arbetsförmedlingens roll):

- Personer som står utanför arbetsmarknaden
- Personer som är i insatser inom Stöd och försörjning samt Individ och familjeomsorgen (= socialtjänst)

Det är vår kommuns uppdrag att rusta och coacha dessa personer att bli anställningsbara och skapa en egenförsörjning alternativt att man går ifrån kommunala bidragssystem till att staten (Försäkringskassan) tar över ansvaret.

Vad är kommunens roll och vilka åtgärder vidtar vi:

Kommunala aktivitetsansvaret (KAA)

Enligt Skolverket är kommunen skyldig att hålla sig informerad om hur ungdomar 16 - 20 år håller sig sysselsatta. Uppföljningsansvaret rör de ungdomar som inte har slutförd

gymnasieexamen. Detta är ingen direkt åtgärd för att minska arbetslöshet men mycket viktig för att undvika att man inte lämnar gymnasiet utan fullgjorda studier och därmed lägre chanser till sysselsättning. Idag arbetar två personer med det kommunala aktivitetsansvaret och de har följande inriktning:

- Tjänst för uppföljning
- Tjänst för förebyggande arbete.

Individ och arbetsmarknadsnämnden

Omorganisation sedan 2025-01-01 för att stärka och intensifiera kommunens arbete med socioekonomiska utmaningar inom främst Stöd och försörjning och Individ och familjeomsorgen. Dessutom är ett prioriterat mål att underlätta ungas etablering i arbetslivet och förebygga utanförskap:

- Stödjande insatser på olika nivåer för att möta individer som aktualiseras i verksamheten.
- Verktygslåda AMA (Utredning, arbetsprövning, praktik, motiverande och vägledande arbete)
- Aktiviteter i samspel med Arbetsförmedlingen under hela året
- Framtidsmässa i februari
- Inspirationsträff till studier vår och höst
- Jobb och utbildningsmässa på Vux i oktober.
- Ung Arena

Kommunala vuxenutbildningen

Erbjuder alla tänkbara möjligheter till kompletteringar av studier för att erhålla slutbetyg från gymnasiet men även SFI undervisning för de som behöver stärkas i det svenska språket. Dessutom en satsning på ytterligare studie och yrkesvägledare för att markant stärka kopplingen mellan skola och arbetsliv

Sommenbygdens folkhögskola

Erbjuder som alla folkhögskolor Allmänna kurser med olika inriktningar för att i egen studietakt kunna skaffa sig en gymnasiebehörighet. Noterbart är att flera kommuner, däribland Tranås kommun, placerar elever som i KAA (kommunalt aktivitetsansvar) uppdraget får en möjlighet till helt anpassad skolgång utifrån individens förutsättningar.

TUC Yrkeshögskola

Kontinuerliga kontakter för att utveckla utbud mot utbildningar där kompetensbrist finns i samhället

Tranås United och BU-förvaltningen

Kontinuerliga kontakter mellan näringsliv och skola i programråd. Målsättningen är att främst gymnasieskolan ska anpassa sina utbildningar mot näringslivets behov och där utmaningar finns i samhället att kompetensförsörja verksamheter.

Tranås United och näringslivsarbetet

Tranås United har ett mycket tydligt uppdrag från Kommunstyrelsen att utveckla, stärka befintliga företag och arbeta för att nya företag, regionala och statligaverksamheter etablerar sig i vår kommun

Tranås United och Unga akademiker

Unga akademiker handlar om att skapa en sund, diversifierad och långsiktigt hållbar arbetsmarknad i medlemskommunerna. Det gynnar det lokala näringslivet och bidrar till en positiv samhällsutveckling. Vi vill tydliggöra för våra studerande att det finns kvalificerade jobb på hemmaplan och vi vill ge företagen en möjlighet att rekrytera medarbetare som har en lokal förankring. Unga Akademiker är finansierat av Tranås United, Vetlanda kommun, Värnamo kommun, Region Jönköpings län samt Sparbanksstiftelsen Alfa.

Satsning i det tidiga livet

Tranås kommuns satsning på skolnärvaro är ett unikt och långsiktigt projekt att med nya arbetssätt tidigt se till att ungdomars skolgång blir positiv och man på sikt kommer att vara sökbar för gymnasiestudier

Tranås kommun är på många sätt en fantastisk kommun att bo och verka i, men det finns naturligtvis utmaningar även i vårt samhälle, stora som små. Utmaningar är däremot inte olösbara utan bör kanske ses som möjligheter vi ska hitta lösningar på. Utanförskap, integration, utbildning och arbetsmarknad är områden där vi ser att gemensamma insatser behöver göras för att Tranås kommun ska bli ännu starkare och bättre.

Tranås 2025-02-11

Mats Holmstedt (M)
Kommunstyrelsens Ordförande

Statistik för Tranås kommun

Arbetsförmedlingen

Arbetsmarknadsstatistik för unga 2022 – 2024 dec

6 - 12 mån 51 st dec 2024 (27 st dec 2023)

12 - 24 mån 21 st dec 2024 (19 st dec 2023)

Individ och arbetsmarknadsnämnden

Riktat arbete för unga med försörjningsstöd.

Dec 2023 var det 26 hushåll, 18-24 år

Dec 2024 var det 21 hushåll, 18-24 år

(samtliga 21 har aktiva insatser o genomförandeplaner)

